

Sygn. akt I ACz 2160/13

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: SSA Józef Wąsik

SSA Regina Kurek (spr.)

SSO Marek Boniecki (del.)

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2013 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa H. K.

przeciwko E. R., R. R., J. M., K. K., M. K. oraz Z. F.

o zapłatę

na skutek zażalenia pełnomocnika powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 5 lipca 2013 roku, sygn. akt I C 1080/13

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wymienioną tam kwotę "885,60" zł zastąpić kwotą "8.856 zł (w tym VAT)" (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć zł) którą to kwotę należy wypłacić z sum Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Kielcach)

Sygn. akt I ACz 2160/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 lipca 2013 roku Sąd Okręgowy w Kielcach, przyznał adwokatowi I. M. wynagrodzenie za czynności pełnomocnika z urzędu w kwocie 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych 60/100), którą to kwotę polecił wypłacić z sum Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Kielcach).

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia wskazał on, że wysokość przyznanego adwokatowi wynagrodzenia stanowiąca 10 % stawki przewidzianej przepisem § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 1982 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (wraz z należną 23 % stawką podatku od towarów i usług) znajduje uzasadnienie w faktycznie podjętych przez niego czynnościach na rzecz powoda H. K., a zmierzających do ochrony jego interesu prawnego. Sąd pierwszej instancji uwzględnił zatem zakres świadczonej pomocy prawnej, nakład pracy włożony przez niego w podejmowane czynności adekwatnie do stanu niniejszej sprawy.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie złożył pełnomocnik powoda, zaskarżając je w zakresie, w jakim w jakim Sąd nie przyznał ustanowionemu z urzędu pełnomocnikowi w określonej przepisami prawa wysokości, zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, a to § 2 pkt. 2 w zw z § 6 pkt. 7 i w zw. z § 19 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 1982 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U Nr 163 poz. 1348 ze zm.) poprzez ich błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnym uznaniu, iż Sąd może obniżyć

należne wynagrodzenie, poniżej określonych w punkcie 3 – 5 w/wym. rozporządzenia stawek minimalnych i przyznać wynagrodzenie w wysokości niższej niż określone tam stawki minimalne należnego pełnomocnikowi wynagrodzenia.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w oparciu o dyspozycję art. 395 § 2 k.p.c. i podwyższenie przyznanego Adwokatowi I. M. wynagrodzenia za czynności pełnomocnika z urzędu o brakującą kwotę 7.970,40 zł, ewentualnie o przekazanie akt sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie z wnioskiem skarżącego o zmianę zaskarżonego postanowienia we wnioskowany wyżej sposób lub o uchylenie postanowienia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania. W związku z powyższym skarżący wniósł również o zwrot uiszczonej należnej od zażalenia opłaty sądowej.

W ocenie pełnomocnika postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach jest niesłuszne i oczywiście błędne w zakresie w jakim nie przyznał on pełnomocnikowi ustanowionemu całości należnego mu oraz określonego stawkami minimalnymi wynagrodzenia. Sąd pierwszej instancji wydając zaskarżone postanowienie całkowicie błędnie uznał, iż obliczając wysokość należnego wynagrodzenia pełnomocnikowi z urzędu może przyznać to wynagrodzenie w wysokości niższej, niż określają je stawki minimalne przewidziane w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości. Zdaniem skarżącego, skoro od momentu jego wyznaczenia jako pełnomocnika z urzędu niezwłocznie podjął on działania zmierzające do ochrony praw reprezentowanej strony, wypełniając przy tym wszelkie zobowiązania nakładane przez Sąd, to niezależnie od sposobu zakończenia sprawy, brak było jakichkolwiek podstaw prawnych do miarkowania należnego pełnomocnikowi wynagrodzenia, a w szczególności jego uzależnienia od nakładu pracy pełnomocnika w sytuacji, gdy Sąd nie kwestionuje, że nakład ten był adekwatny do stanu sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Zażalenie pełnomocnika powoda zasługuje w całości na uwzględnienie.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze (tekst jednolity: Dz.U z 2009 roku, Nr 146 poz. 1188 z późn. zm.) oraz § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) obowiązek Skarbu Państwa ponoszenia kosztów nieopłaconej przez strony pomocy prawnej udzielonej z urzędu obejmuje opłatę w wysokości nie wyższej niż 150 % stawek minimalnych oraz udokumentowane niezbędne wydatki adwokata.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zasądzając opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy adwokata, a także charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, przy czym podstawę zasądzenia tej opłaty stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3 – 5, a nie może ona być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Natomiast w sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, opłaty, o których mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia, sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach (§ 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości).

Słusznie podnosi skarżący, że Sąd Okręgowy w Kielcach błędnie uznał, iż może on przyznać wynagrodzenie należne pełnomocnikowi w wysokości niższej od tej, którą określają stawki minimalne w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.). Udzielenie pomocy prawnej przez adwokata oznacza bowiem faktyczne przystąpienie do czynności, a zapłata należy się adwokatowi już od chwili rozpoczęcia reprezentowania klienta, dla którego został wyznaczony, chyba że w oczywisty sposób zaniedbał obowiązków świadczenia pomocy wynikających z ustawy, a w szczególności nie porozumiał się z klientem, nie udzielił mu porady lub nie wyraził opinii, nie wystąpił przed sądem lub innym organem prowadzącym postępowanie (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 5 września 2006 roku, sygn. akt II AKz 289/06, publ. LEX nr 203379 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 roku, sygn. akt I KZP 15/05, publ. OSNKW 2005/7-8/60). Trafnie przy tym wskazuje skarżący, że

kwota należnego mu wynagrodzenie powinna zostać określona według stawek minimalnych niezależnie od sposobu zakończenia sprawy. Sąd ma bowiem możliwość miarkowania wynagrodzenia pełnomocnika, ale jedynie wtedy, gdy strona wnosi o przyznanie tego wynagrodzenia w kwocie stanowiącej wielokrotność stawki minimalnej. Nie może natomiast orzec o przyznaniu wynagrodzenia poniżej stawki minimalnej, określonej rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości dla danego rodzaju sprawy (vide: postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 marca 2011 roku, sygn. akt I GZ 66/11, publ. LEX Nr 990124 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2012 roku, sygn. akt III CZP 2/2012). W konsekwencji kwota wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu, powiększona o należną stawkę podatku VAT, winna stosownie do brzmienia § 6 pkt. 7 w zw. z § 2 ust. 3 w/wym. rozporządzenia wynosić w tej sprawie 8.856,00 zł (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć złotych 00/100), a nie jak wskazał w zaskarżonym rozstrzygnięciu Sąd Okręgowy w Kielcach 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych 60/100). Kwotę należnego pełnomocnikowi z urzędu wynagrodzenia należy zatem powiększyć o kwotę wskazaną przez niego w treści zażalenia, to jest o kwotę 7.970,40 zł (siedem tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt złotych 40/100).

Zatem, mając powyższe na uwadze, w oparciu o treść art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone postanowienie i orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.